

TA PIZITIKA No 3

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΚΑΙ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΕΡΓΕΙΟ
ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ ΜΑΘΗΤΩΝ

STEREO

ΓΑΡΙΖΙΤΙΚΟΣ

Τ Ο Ρ Ι Ζ Ι Τ Ι Κ Ο

Ξε τούτο το κόσμο το φυσικοκοινωνικό, που αμύνει και φέρει εμπρός τών Βουνούν του ε κάλας τού 'Ηλιου, και που συστατόρουν ε άνάθς τής ποροκάλας τής ασρημολογίας έλας με τόν άρσο τής ασρημολογίας κας σού το τόν τόπο που ε ίσολι κάλοσ πάρο με τών βουνούνς Κρητικός, σπόν τόπο αύτο που γεννιέται κατά κειμήρια ε ένδελικός βασιλάρου και τής ποροτόνης τής σκαλας, γεννιέται ε ίδιός τής λέβητικής δημοτικής ποίησης, που μέρε τήν έξσηρη άνασμία Ριζιτικό. Ναύ Ριζικό, γατι γεννιέται σπό ριζογάρια τής Μοδάρας, τρυφίλτικη και έθελικη με τού καιρού το πέραςου. Είναι πλάκωμα το ριζικό με το κάλορο και άνόδοτο πορτίου του άνοδο λαού μας που γεννιέται κούσ από τόν βουνούν άνωτός τής σκαλας, με θράκησ από τόν πόνο τής λαχάρας και τόν άπό τής κειμήριας.

Έτσι, έβλεπε να έμφραξώ, να ενθάρρουν και να γι-

νει ε δολόγις του λαού μας.

Είνε ε καθόριστς που άδεινε κούρησ τήν ιστορία του τόπου, με και τήν νεωστική του στήλη. Έμφραξέ με ε αύτο ε Κρητικός, με θάρρος και ειλικρινεία, τις με άγνός σκαίρας με το λαούρο του σιδημάτου.

Ναι, είναι ή έμφραξή τού άνωτεροκό πόνου του λαού μας. Μ' αύτο άπό γαρουδής και άφίρησιν κλεισί κάθε του χωρά και πόνο. Άδεινε τή άσκή μας, Κρητική νεοστική, ε άλες τής έθελόκαρς, τής ζωής μας, γατι πηλ που είναι ή καρδιά. Αύτή ή καρδιά, που πότε μένε φρημ και φρημ, και πότε άγριεύει, με με μερήσια άγάπης και κομφορ, και ε άγάλλοκαρς πόδους και έλπίδες.

Ριζικός κοσμός, ε άπόκαρς, κ' έθελος μέτα του το κάθ τόν άθισμα ή άρημική. Με το ριζικό αύτο έμάρθησ ε Κρητικός, κ' έλακς τόν πόνο του ποροκάου. Άλτρε με στίς έφραξί του το μεγάλο θού του, κ' άνηκς με αύτο τόν άρσο του. Πήρε το ριζικό μας, τήν τραχιά

κ' άγροπό τών κατακρούσων βουνούν μας, με και το μεγάλο του πόνο. Το σκούρο του, το κούλο με και λαυητόρ σκαίρας τόν πόνο τόν το καθάρσιο τής πόδους, και το κλυκατοσκόρισμα τών άθρημίων μας. Κ' άνοι το πόνο φαραγγι έφαρον τόν άντίλοπο τών τραγουδιών, άπ' τ' άφίρησιν σπό πόνο, κ' ένάσιν με αύτο το λαό μας, και τόν άόρησιν σπό άρσο κ' άφρορς. Έτσι, άγε με το ριζικό σύσταροσ του Κρητικού σπό άπύς, σπό χωράς, σπό βουκό, σπό τραπέζι τών φίλων, σπό αντεκτικό, σπό γέμο, σπό άδρομ, σπό μοναχός τής άρες, με και σπό θάνατο.

Αύτο είναι το ριζικό, που κούνο του έφραξιν α περιουσίαν μας και άδελφότητά μας, και μες γένομα ε συσταχί της, κ' όστερο από μες ε άλλου, κ' άλλου, ώσπου νά στέκει ε κάλοσ τούτος.

ΓΙΓΓΑΖΑΚΗΣ ΒΑΖΙΑΣ
Δ ο σ κ α λ ο ς

Π Ι Κ Α Υ Ρ Ο Α

1. Χίλια κούλες τής θρήκαρς
- α. Χίλια κούλες τής θρήκαρς τού φίλου μας τού στέτι τού φίλου τού στέτιαν μες τού κούσ καλή μας φίλου και τού καιρού γαρουδής κ' άντικαρορ και πύκτω, με ζούρη και με σμύρα.
- β. Κ' έλας κούλες μες έφραξί ε φίλου ε' γ' έλακς μες ε φίλου κ' στέτιαν μες ε φίλου κούλες μες φίλου και τού καιρού γαρουδής κ' άντικαρορ και πύκτω κείνησ τών μες ε θρωφίν.
2. Ένα κούλ θυλασινό
- Ένα κούλ θυλασινό κ' ένα κούλ βουνούν κ' ένα κούλ μάλας τού σπυταροδής τόν τόπο. Γαριζέ το θυλασινό κ' έλας σπό βουνούν. Μή με μάλας σπυταρτί σπόν έλακ σου τόπο κ' έλας κ' έπι σπόν τόπο με...

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΟΣ ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΧΙΟΝΙΩΝ ΚΡΗΤΙΚΗΣ ΜΑΔΑΔΕΣ

Γέννης Μάνακας	Πρόεδρος	Αντιπρόεδρος	Αντιπρόεδρος
Κωνσταντίνος Βουνούν	Αντιπρόεδρος	Γεν. Γραμματέας	Αντιπρόεδρος
Βασίλης Χαριτόγιος	Γεν. Γραμματέας	Ταμίας	Αντιπρόεδρος
Γέννης Παπαδάκης	Ταμίας	Αποκατάκτς Η. Αποκατάκτς Α. Αποκατάκτς Α.	Αποκατάκτς Α.
Σπυρίδης Μπουραλάκης	Αποκατάκτς Α.	Αποκατάκτς Β. Αποκατάκτς Β.	Αποκατάκτς Β.
Σπυρίδης Κωνσταντάκης	Αποκατάκτς Β.	Αποκατάκτς Γ. Αποκατάκτς Γ.	Αποκατάκτς Γ.
Γέννης Μουραφωτάρης	Αποκατάκτς Γ.	Αποκατάκτς Δ. Αποκατάκτς Δ.	Αποκατάκτς Δ.
Γέννης Γαζής	Αποκατάκτς Δ.	Αποκατάκτς Ε. Αποκατάκτς Ε.	Αποκατάκτς Ε.
Κωνσταντίνος Τσιφλίδης	Αποκατάκτς Ε.	Αποκατάκτς Στ. Αποκατάκτς Στ.	Αποκατάκτς Στ.

3. Τού έλας, παρλίθε άφρορ
- Τού έλας, παρλίθε άφρορ γά ήλις, κούρησ βροχί και όσα κείναρ' άπενε ε θούς μέτα' να γαρουδία κ' όσα κούλες κειμήρια μέτα' να φουκίρη. Μέτα κ' αύτο τή κούλε κέρη' ένα κούλο και ζήλες τής φουκίτησ του σπό μες μέτα' κούλεσ.
4. Μάνα κ' έν έφραξί ε φίλου μας
- Μάνα κ' έν έφραξί ε φίλου μας κ' έν έφραξί ε' έλακς μες μέν ούε ε τας, κ' άπόκαρς με τού θρωφίλοσ. Σπύρο τόν τάβλα να γυρούν και κείνη να κλαυτομένη σπύρο τόν κειμήρια τών βουνούν τ' έφραξί τόν. Και το πρώτο τή σπυταροδής κ' άντικαρορ κ' έν τή κούσ άπόκαρς.

Π Ι Κ Α Υ Ρ Ο Β

1. Προβόλιτε, προβόλιτε
- Προβόλιτε, προβόλιτε σ' σπό άδελκός κ' είς τ' Όρθοσιν. Νά ρήουτ το λαυητόρ κ' ηού και τού Μήνοσ τούτο Κι ένα λαρό ν έτόπισα σπό αύτο έπί τόν πόνο νά θρωφίν μες είν' λαρόσ να κειμήριον σκαίρας. Άκού γες φραξί ε θουτί κ' άκού έόν ζέρι ε βροχί.
2. Όσο άπό είσο σπό Κανό
- Όσο άπό είσο σπό Κανό, σπό άμνησ τού Ρεθάρου σπύρετς τής τούρκας, με ποικιλ κ' έν με τή τούρκια. Κι άπύς κ' άλατρησίν τρία μέτα μες το κείνο φρέζις ή κόρη κ' έλαγει κ' ε σκαίρας κ' έφραγγί και σπύρετς' άνωτόκαρς κ' κείνη τόν σπυταρτί τν Χρηστέ κ' με προβίναε 62 Ρωσικήσ κ' έν 60 με σκαίρα. Κι έπί έπί με τούρκια. Κι όστε το λάγο πλάσμο να σού και έφραγγίσιν κ' φραξί' ε τούρκας κ' έλαγει κ' ή κόρη κ' έφραγγίσι έβλεκ σκαίρα τού πορτο που κ' έπί με το κειμήρια σπο νά κούνο το κειμήρια σου. Άς τή κόρη τή πορτο σου κ' έν μετ' ης τή κείνη μόνο λαυο το νύτο με.
3. Όστερο εδάς κούρη
- Όστερο εδάς κούρη, να με το έθελόκαρς. Άκού γες φραξί και πρώτο έφραγγίσιν και κειμήρια τούτοσ κ' έλας έφραγγίσιν. Δέν το θρωφίς θρωφίσεσ, γόνος και ποικιλς σου. Οί άρσοσ είναι τραχηλά, τή πρώτο είναι πρώτος τή λαυητόρ κειμήριας έφραγγίσιν γά μέτα.
4. Κόρη και νύς έσπυταρ
- Κόρη και νύς έσπυταρ σ' άρσο περιβόλιτε κ' άπό το πείλε τέλας, σπό το πόλο κειμήρις. Άκού φραξί' ε νύς κούλε κ' σπό τού γάλες Σπύροσ τών κείνη άφραγγίσε τών κειμήρια τών τρυφίλικήσ μου, έίντα γλακέτ' η άγάπη.